

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 195/2020-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. mája 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoPr 2/2018 z 31. januára 2019, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 162/2019 z 21. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] odmieta.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. februára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného

práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 CoPr 2/2018 z 31. januára 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“), ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 162/2019 z 21. novembra 2019 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ (žalobca) sa svojou žalobou (ďalej len „žaloba“) na Okresnom súde Košice II (ďalej len „okresný súd“) domáhal proti spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), určenia, že jeho poškodenie sluchu je chorobou z povolania podľa 38. položky prílohy č. 1 (Zoznam chorôb z povolania) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Sťažovateľ svoju žalobu odôvodnil okrem iného najmä tým, že trpí diagnózou H90.3, t. j. obojstrannou poruchou sluchu, zaradenou do zoznamu chorôb z povolania, ktorú dával do príčinnej súvislosti s výkonom práce závozníka v pracovnom prostredí s rizikom hluku u žalovanej. V právnej veci žaloby sa na okresnom súde konanie viedlo pod sp. zn. 18 Cpr 1/2014.

3. Okresný súd (po zrušení jeho predchádzajúcich dvoch rozsudkov krajským súdom, pozn.) naposledy rozsudkom sp. zn. 18 Cpr 1/2014 zo 4. októbra 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu zamietol.

4. Sťažovateľ však proti rozsudku okresného súdu podal riadne a včas odvolanie – riadny opravný prostriedok, na základe ktorého bol rozsudkom krajského súdu rozsudok okresného súdu v časti I výroku o zamietnutí žaloby ako vecne správny potvrdený.

5. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu riadne a včas dovolanie – mimoriadny opravný prostriedok, ktorým sa dovoľával naplnenia dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), v zmysle ktorého súd strane nesprávnym

procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté. Uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi, resp. jeho právnomu zástupcovi, doručené 18. decembra 2019 a podľa zistenia ústavného súdu toho istého dňa nadobudlo aj právoplatnosť.

6. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti okrem iného uviedol:

«... 17. K záverom prvostupňového a odvolacieho súdu považuje Sťažovateľ za potrebné uviesť, že v konaní bolo predložené množstvo dôkazných prostriedkov a vykonaných dôkazov, no súd prvého stupňa pri vynesení rozsudku zohľadnil a považoval za smerodajný znalecký posudok č. 1/2015 zo dňa 06.09.2015, vyhotovený znalkyňou ... [REDAKOVANÉ] (ďalej len „Posudok“) a správa Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Košiciach zo dňa 23.12.2011 (ďalej len „Správa“).

18. Podľa prvostupňového rozsudku bol nosným predmetom dôkazu práve Posudok a rozhodujúcim výrokom ten, že Sťažovateľ počas výkonu prác u Žalovaného nebol vystavený nadmernému hluku, ako jednej zo základných podmienok pre konštatovanie choroby z povolania a príčinnej súvislosti.

19. Vychádzajúc z obsahu Posudku, Sťažovateľ mal byť počas celej pracovnej zmeny, ako zamestnanec Žalovaného, vystavený normalizovanej hladine expozície hluku pre profesiu závozníka na úrovni 78,9 dB, čo však nepresahuje požadovanú hranicu hluku, ktorá je 85 dB...

20. ... príslušné súdy pri prejedávaní predmetnej veci a rozhodovaní o merite veci viacnásobne pochybili a rozhodli nesprávne ...

22. Sťažovateľ opätovne poukazuje na ustanovenie § 31 ods. 3 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení časovej verzie účinnej do 01.08.2014, podľa ktorého: „Do druhej kategórie sa zaraďujú práce, pri ktorých vzhľadom na riziko nie je predpoklad poškodenia zdravia, najmä práce, pri ktorých faktory práce a pracovného prostredia neprekračujú limity ustanovené osobitnými predpismi.“.

24. Sťažovateľ má za to, že pre spravodlivé rozhodnutie v konaní pred súdom prvého a druhého stupňa, resp. pri rozhodovaní o dovolaní bolo potrebné zohľadniť novelizáciu

ustanovenia citovaného v prechádzajúcom bode, s účinnosťou od 01.08.2014, podľa ktorej: „Do druhej kategórie sa zaraďujú práce, pri ktorých vzhľadom na riziko nie je predpoklad poškodenia zdravia, ale nedá sa vylúčiť nepriaznivá odpoveď organizmu na záťaž faktormi práce a pracovného prostredia; nepriaznivá odpoveď organizmu na záťaž faktormi práce a pracovného prostredia zahŕňa neočakávanú alebo nepredpokladanú reakciu organizmu, a to vo forme príznaku alebo odlišného znaku vrátane zmenených laboratórnych hodnôt, alebo zmenených funkčných schopností organizmu, v súvislosti s expozíciou danému faktoru práce a pracovného prostredia. Sú to práce, pri ktorých faktory práce a pracovného prostredia neprekračujú limity ustanovené osobitnými predpismi.“. Sťažovateľ predmetné uvádza aj v súvislosti s označením zhoršenia jeho zdravotného stavu ako „netypický priebeh“, ktoré bolo konštatované tak Lekárskym posudkom Kliniky pracovného lekárstva ... Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach z 27.05.2015, ako aj celoslovenskou komisiou pre posudzovanie chorôb z povolania ...

27. Dokonca aj Posudok počíta s možnosťou takejto nezvyčajnej reakcie, keď na strane 5 Posudku uvádza, že: „Ale ani v 2. kategórii zdravotného rizika sa nedá úplne vylúčiť nepriaznivá odpoveď organizmu na záťaž faktormi práce napr. z dôvodu, že zamestnanec už má poškodený sluch a z tohto dôvodu je i vnímavejší na pracovnú záťaž.“

28. ... Posudok uvádza, že závozník občas pri plnení svojich pracovných povinností vykonáva pracovnú činnosť v expozícii hluku až 86,1 dB, čo už predstavuje hladinu presahujúcu prijateľnú štandardnú hranicu expozície hluku. Hoci Sťažovateľ vykonal svoju prácu exponovaný v takejto hodnote hluku nie počas celej pracovnej doby, takémuto hluku bol vystavený pravidelne zhruba 3,3 hodiny počas pracovnej zmeny, čo nepochybne nie je zanedbateľnou dobou.

29. Sťažovateľ je názoru, že znenie Posudku sa napriek jeho rozsahu (7 strán formátu A4) špecifikami jeho zdravotného stavu, ktoré, ako vyplýva z uvedeného, je nepochybne potrebné zohľadniť, zaoberá len minimum. To je podľa Sťažovateľa neúplné a nedokonalé skúmanie skutkového stavu prejedávanej veci...

30. Časti Posudku, v ktorých bolo naznačené, že v rámci rôznorodosti prípadov môžu nastať aj následky, ktoré v rámci konceptu rigidnej kauzality prezumovanej zákonnou

úpravou účinnou do 01.08.2014 boli konajúcim súdom, protistranou a napokon aj znalkyňou odmietané...

31. Sťažovateľ zastáva názor, že prípustnosť dovolania bola daná práve z dôvodu, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v súlade s § 420 písm. f) CSP.

32. ... Postupom týchto súdov mu bolo odňaté právo na konanie pred súdom, na riadne a náležité odôvodnenie napadnutých rozhodnutí, ako aj právo a možnosť viesť právnu polemiku s konajúcim súdom v prejednávanej veci. Právo účastníka na právnu ochranu v sebe nepochybne nesie aj náležité argumenty zo strany súdu pri odôvodňovaní napadnutých rozhodnutí. Súd v konaní, ktorého výsledkom sú napadnuté rozhodnutia s prihliadnutím na všetky uvedené aspekty skutkového stavu prejednávanej veci pochybil, keď nereagoval na nedostatočné zohľadnenie špeciálnosti posudzovanej situácie v Posudku, na čo Sťažovateľ poukázal aj v odvolaní proti Prvostupňovému rozsudku...».

7. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„I. Základné právo Sťažovateľa na súdnu ochranu zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní pred Krajským súdom v Košiciach rozsudkom zo dňa 31.01.2019, č. k.: 3CoPr 2/2018, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II, zo dňa 04.10.2017, č. k. 18Cpr/1/2014-409, ako aj nato nadväzujúcim Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.11.2019, sp. zn. 3 Cdo162/2019 porušené bolo.

II. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k.: 3CoPr2/2018 zo dňa 31.01.2019, v spojení s Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo162/2019 zo dňa 21.11.2019 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

III. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva Sťažovateľovi trovy konania, ktoré je povinný Krajský súd v Košiciach Sťažovateľovi nahradiť.“

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania:

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

13. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu.

14. Ústavnú sťažnosť sťažovateľ odôvodňuje najmä tým, že v právnej veci žaloby krajský súd rovnako ako okresný súd aplikoval ustanovenie § 31 ods. 3 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) v znení účinnom do 31. júla 2014, avšak podľa jeho názoru mal „zohľadniť“, resp. aplikovať ustanovenie § 31 ods. 3 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení účinnom od 1. augusta 2014, t. j. vec nesprávne právne posúdil.

15. Sťažovateľ zároveň namieta, že krajský súd rovnako ako okresný súd pre rozhodnutie o žalobe považoval za rozhodujúcu iba správu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Košiciach z 23. decembra 2011 a znalecký posudok č. 1/2015 zo 6. septembra 2015 vyhotovený [REDAKOVANÉ], znalkyňou z odvetvia hygieny práce, pracovného lekárstva, chorôb z povolania, a pri rozhodovaní nezohľadnil nepriaznivú odpoveď organizmu (sťažovateľa) na záťaž faktormi práce a pracovného prostredia zahŕňajúcu neočakávanú alebo nepredpokladanú reakciu organizmu v súvislosti s expozíciou danému faktoru práce a pracovného prostredia v zmysle ustanovenia § 31 ods. 3 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení účinnom od 1. augusta 2014, resp. skutočnosti a dôkazy tieto špecifiká preukazujúce, a aj dôsledkom toho rozsudok krajského súdu trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia.

16. Napokon sťažovateľ namietané porušenie označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru uznesením najvyššieho súdu odôvodňuje tým, že najvyšší súd dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu ako neprípustné odmietol a svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo neodôvodnil.

17. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

18. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

K rozsudku krajského súdu

19. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnutý rozsudok krajského súdu, ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (napr. rozsudok EŠLP z 12. 11. 2002 vo veci *Zvolský a Zvolská* verzus *Česká*

republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 52, 53 a 54)] dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu. Navyše, podľa ustanovenia § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd považoval lehotu na podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu aj v tomto prípade za zachovanú proti rozsudku krajského súdu.

20. Vzhľadom však na charakter námietok sťažovateľa ústavný súd tiež zdôrazňuje svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

21. V zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Ústavný súd preto považoval za potrebné poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu:

«... 4. V konaní je nesporné, že žalobca nastúpil do pracovnému pomeru k žalovanému dňa 23.10.2006 na výkon práce závozníka s miestom výkonu prác v Košiciach ... Výpoveďou zo dňa 4.5.2012 žalovaný ukončil pracovný pomer so žalobcom ...

5. Podľa katalógu pracovných činností žalovaného a kategorizácie prác podľa pracovného prostredia a rizikových faktorov, práca závozníka bola vykonáva v riziku hluku druhej kategórie. Podľa § 31 ods. 3 písm. a) zák. č. 355/07 Z. z. do druhej kategórie sa zaradujú práce, pri ktorých vzhľadom na riziko nie je predpoklad poškodenia zdravia,

najmä práce, pri ktorých faktory práce a pracovného prostredia neprekračujú limity ustanovené osobitnými predpismi.

Zo správy Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Košiciach zo dňa 13.12.2011 vyplýva, že žalobca nepracoval v organizácii žalovaného za podmienok, za ktorých vzniká choroba z povolania prejavujúca sa poškodením sluchu. Počas 5 rokov, počas ktorých u zamestnávateľa pracoval bol exponovaný hluku, avšak nie v nadlimitných hodnotách...

Podľa lekárskej správy Kliniky pracovného lekárstva... zo dňa 25.1.2013 žalobca trpi celkovou stratou sluchu („CSS“) v rozsahu 60,42%...

Celoslovenská komisia pre posudzovanie chorôb z povolania na svojom zasadnutí dňa 11.4.2013 neuznala žalobcovi chorobu z povolania z dôvodu, že podľa hygienického prieskumu nepracoval za podmienok, za ktorých by mohlo vzniknúť jeho ochorenie, a konštatovala že sa jedná o netypický priebeh poruchy sluchu pri dlhodobom audiometrickom sledovaní.

Podľa lekárskeho posudku Kliniky pracovného lekárstva č. 35/5/2015 zo dňa 27.5.2015, ktorý bol vydaný po posúdení veci Regionálnou komisiou na posudzovanie chorôb z povolania, žalobcovi nebola uznaná choroba z povolania podľa položky č. 38 a č. 29 Prílohy k zákonu č. 461/03 Z. z. o sociálnom poistení...

7. Podľa ust. § 8 ods. 2, 3 zák. č. 461/03 Z. z. o sociálnom poistení, chorobou z povolania podľa tohto zákona je choroba uznaná príslušným zdravotníckym zariadením (s účinnosťou od 1.8.2014 „príslušným špecializovaným pracoviskom“ podľa zák. č. 355/07 Z. z.) zaradená do zoznamu chorôb uvedeného v prílohe č. 1, ak vznikla za podmienok uvedených v tejto prílohe zamestnancovi zamestnávateľa pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh. Choroba z povolania je aj choroba, ktorá bola zistená pred jej zaradením do zoznamu chorôb z povolania, najviac tri roky pred dňom jej zaradenia do tohto zoznamu...

11. Príslušným zdravotníckym zariadením resp. od 1.8.2014 príslušným špecializovaným pracoviskom, ktoré posudzovalo existenciu choroby z povolania u žalobcu bola Klinika pracovného lekárstva Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach. Do 1.8.2014 nebol vydaný žalobcovi osobitný posudok o chorobe z povolania... Prešetrenie pracovných podmienok žalobcu Regionálnym úradom verejného zdravotníctva,

ako aj stanovisko Celoslovenskej komisie na posudzovanie chorôb z povolania priznanie choroby z povolania vylučovalo, pretože žalobca nepracoval za podmienok za ktorých vzniká choroba z povolania.

V súlade s osobitnou úpravou § 31a a nasl. zák. č. 355/07 Z. z. účinnou od 1.8.2014 Klinika pracovného lekárstva v Košiciach na základe odborného stanoviska Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Košiciach, týkajúceho sa prešetrenia pracovných podmienok a spôsobu výkonu práce posudzovanej osoby - žalobcu (31a ods. 4 zák. č. 355/07 Z. z.) vydala dňa 27.5.2015 posudok, ktorým neuznala žalobcovi chorobu z povolania. Stanovisko k chorobe z povolania u žalobcu vydávala tiež Celoslovenská komisia na posudzovanie chorôb z povolania (31a ods. 9 zák. 355/07 Z. z.), čo vylučuje opätovné posúdenie uznanej resp. neuznanej choroby z povolania vykonanej Klinikou pracovného lekárstva podľa posudku zo dňa 27. 5. 2015 (31 c zák. č. 355/07 Z. z.).

Posudok ... zo dňa 27.5.2015 bol v zmysle ust. § 31a ods. 16 zák. č. 355/07 Z. z. doručený aj žalobcovi, čo potvrdil sám žalobca, ktorý však o tejto skutočnosti neinformoval súd ani svojho zástupcu...

15. Na účely prijatia odborných záverov, či žalobca pracoval u žalovaného za podmienok, za ktorých choroba z povolania vzniká, a či trpí takou chorobou z povolania, bolo vykonané znalecké dokazovanie ... Znalčka [REDAKOVANÉ] v znaleckom posudku č. 1/2015 zo dňa 6.9.2015 ako aj vo svojej výpovedi na pojednávaní konštatovala, že normalizovaná hladina expozície hluku v celozmenovej prevádzke predstavovala u žalobcu 78,9 decibelov, čo znamená, že nebol počas celej pracovnej zmeny exponovaný nadmernému hluku nad 85 decibelov. Žalobca u žalovaného pracoval ako závozník od 23.10.2006 do 7.5. 2012... normalizovaná hladina expozície hluku u žalobcu pri prepočte na 8 hodinovú pracovnú zmenu neprekročila ani 80 decibelov a nebolo zistené ani prekročenie vrcholovej hladiny akustického tlaku...

16. Vzhľadom ku kombinovanému poškodeniu sluchu žalobcu znalčka konštatovala, že nie možné vylúčiť, že práca, pri ktorej bol exponovaný hlukom cca 3 hodiny bez používania chráničov mohla viesť k ovplyvneniu už existujúceho poškodenia sluchu...

Znalčka podotkla, že túto zmenu nie je možné automaticky dávať do súvisu s hlukom len z hluku z pracovného prostredia, nakoľko aj po ukončení pracovného pomeru, a teda po ukončení expozície hluku, dochádzalo k ďalšej progresii straty sluchu. Navyše

výsledky vyšetrení straty sluchu boli rozdielne a nesvedčia pre priebeh poruchy sluchu z hluku.

Znalkyňa poukázala na pravdepodobnosť poškodenia sluchu žalobcu následkom zápalových ochorení ušného aparátu... Zdôraznila tiež svoje závery o absencii príčinnej súvislosti medzi výkonom práce žalobcu a poškodením jeho zdravia. Účinok hluku na sluch je rovnomerný a nespôsobuje vznik kombinovanej prevodovej a percepčnej poruchy sluchu, ktorým typom ochorenia trpí žalobca, a ku chorobám z povolania dochádza len pri celozmenovej expozícii nad 85 dB zvyčajne po 10 rokoch expozície hluku, pričom žalobca bol exponovaný hluku v podlimitných hodnotách pod 80 dB po dobu štyri a pol roka.

17. Vychádzajúc z definície choroby z povolania v zmysle ust. § 8 ods. 2, 3 zák. č. 461/03 Z. z. za chorobu z povolania môže byť uznané len také ochorenie zamestnanca, ktoré je ako choroba zaradené do zoznamu chorôb z povolania, musí vzniknúť za podmienok stanovených v zozname chorôb z povolania pri plnení pracovných úloh alebo v súvislosti s plnením pracovných úloh, teda musí byť daná príčinná súvislosť medzi zdravotným stavom zamestnanca a výkonom jeho pracovných činností, a choroba musí byť za chorobu z povolania uznaná príslušným špecializovaným pracoviskom. V konaní bolo zistené, že žalobca nepracoval u žalovaného za podmienok, za ktorých vzniká choroba z povolania porucha sluchu, teda nebol počas celej pracovnej zmeny vystavený hluku nad 85 decibelov. Charakter aj priebeh ochorenia žalobcu - kombinovaná porucha sluchu, s výraznými rozdielmi na pravom a ľavom uchu, v priebehu času aj s tendenciou zlepšovania sluchu nepreukazujú ani príčinnú súvislosť medzi ochorením žalobcu a jeho pracovnými podmienkami. Za chorobu z povolania jeho ochorenie neuznalo ani špecializované pracovisko - Klinika pracovného lekárstva UNLP v Košiciach. Nie je tak splnená žiadna zákonná podmienka pre určenie, že žalobca trpí chorobou z povolania, z ktorých dôvodov súd jeho žalobu zamietol...»

23. Z rozsudku krajského súdu, ktorým bol rozsudok okresného súdu v časti výroku o zamietnutí žaloby ako vecne právny potvrdený, vyplýva, že krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu. Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia ďalej okrem iného uviedol:

«... 26. S odkazom na ust. § 387 ods. 2 CSP sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdom prvej inštancie a vychádzajúc z danosti

pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore a z jednoznačných záverov orgánov a inštitúcií oprávnených na posúdenie, či u žalobcu ide o chorobu z povolania s ich doplnením znaleckým dokazovaním nariadeným v konaní, ako aj výsluchom znalkyne, ktoré súd správne považoval za podstatné a postačujúce pre rozhodnutie vo veci, pričom žalobca vykonanie ďalších dôkazov v spore na preukázanie ním tvrdenej skutočnosti, že trpí chorobou z povolania nenavrhol, je vecne správny záver, že žalobca netrpí chorobou z povolania.

27. Odvolací súd konštatuje, že skutočnosť, že žalobca netrpí chorobou z povolania vyplýva zo správy Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Košiciach zo dňa 13.12. 2011, nakoľko žalobca nepracoval v organizácii žalovaného za podmienok, za ktorých vzniká choroba z povolania, prejavujúca sa poškodením sluchu, keďže počas piatich rokov, počas ktorých u zamestnávateľa pracoval, bol exponovaný hluk, avšak nie v nadlimitných hodnotách s tým, že normalizovaná hodnota expozície hluku pre profesiu závozníka bola 78,9 dB; ... pričom Celoslovenská komisia pre posudzovanie chorôb z povolania na svojom zasadnutí dňa 11.04.2013 neuznala ochorenie žalobcu za chorobu z povolania, keďže podľa prieskumu nepracoval za podmienok, za ktorých by mohlo vzniknúť jeho ochorenie a konštatovala, že sa jedná o netypický priebeh poruchy sluchu pri dlhodobom audiometrickom sledovaní a rovnako podľa Lekárskeho posudku Kliniky pracovného lekárstva a Klinickej toxikológie Univerzitnej nemocnice L. Pasteura č. 35/5/2015 zo dňa 27.05.2015, ktorý bol vydaný po posúdení veci Regionálnou komisiou na posudzovanie chorôb z povolania... Tieto dôkazy jednoznačne potvrdzujú, že žalobcovi nebola uznaná choroba z povolania podľa pol. č. 38 prílohy k zákonu č. 461/03 Z. z. o sociálnom poistení s tým, že tieto dôkazy vychádzali z konkrétnej situácie, ako aj z konkrétneho zdravotného stavu žalobcu.

28. Preto nie je dôvodná v tomto smere ani odvolacia námietka žalobcu v kontexte neposúdenia konkrétnych hľadísk z hľadiska aplikácie ust. § 31 ods. 3 písm. a/ zákona č. 355/07 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a o doplnení niektorých zákonov v znení časovej verzie účinnej do 01.08.2014, ako aj po 01. 08. 2014, keďže všetky hore citované listiny vychádzali zo špecifik daného prípadu a konkrétnych skutočností, ako aj konkrétnej osoby v kontexte objektívne zistených skutočností z hľadiska ich posúdenia, s odkazom aj na závery znaleckého posudku vypracovaného v konaní

znalkyňou [REDACTED], ... pod č. 1/2015 v spojení s jej vypočutím, pričom jednoznačne a konkrétne zohľadňujú zmeny sluchu u žalobcu po prijatí do pracovného pomeru u žalovaného z hľadiska objektívnych podmienok, za ktorých u žalovaného žalobca pracoval s tým, že pravdepodobnosť poškodenia sluchu u žalobcu bola spôsobená aj zápalovými ochoreniami ušného aparátu a keďže je tu absencia príčinnej súvislosti medzi poškodením sluchu žalobcu a výkonom práce, nakoľko výsledky vyšetrení straty sluchu sú rozdielne, uvedené skutočnosti nesvedčia pre priebeh poruchy sluchu z hluku...

29. Odvolací súd sa preto stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, že v danej veci nie sú naplnené zákonné podmienky pre určenie, že žalobca trpí chorobou z povolania, ...

30. Vzhľadom k hore uvedeným jednoznačným záverom vyplývajúcich z dôsledne vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, po správnom právnom posúdení veci, odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 s odkazom na ods. 2 CSP potvrdil napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny...»

24. Vzhľadom na princíp subsidiarity [„ak... nerozhoduje iný súd“], ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

25. V zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

26. V zmysle ustanovenia § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

27. Ako už bolo uvedené, sťažovateľ proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie – mimoriadny opravný prostriedok, v rámci ktorého sa dovoľával iba dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, t. j. že (krajský) súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu (strane) patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

28. Pokiaľ sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namieta, že v právnej veci žaloby krajský súd rovnako ako okresný súd aplikoval ustanovenie § 31 ods. 3 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení účinnom do 31. júla 2014, ale podľa jeho názoru mal „zohľadniť“, resp. aplikovať ustanovenie § 31 ods. 3 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení účinnom od 1. augusta 2014, t. j. vec nesprávne právne posúdil, ústavný súd uvádza, že vzhľadom na princíp subsidiarity [„ak... nerozhoduje iný súd“], ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

29. Podľa názoru ústavného súdu, pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že rozsudok krajského súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, táto zakladá dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 v spojení s § 432 ods. 1 CSP. Avšak podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ sa vo svojom dovolaní proti rozsudku krajského súdu dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci krajským súdom nedovoľával.

30. Nevyužitie zákonnej možnosti uplatnenia tohto dovolacieho dôvodu podľa ustanovení § 421 ods. 1 v spojení s § 432 ods. 1 CSP nemožno preto nahradzovať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; a tú možnosť sťažovateľ v tomto prípade mal.

31. Z uvedených dôvodov preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu (vo vzťahu k námietke nesprávneho právneho posúdenia veci) odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

32. Pokiaľ sťažovateľ krajskému súdu vytýka, že rozsudok krajského súdu trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu túto argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Odôvodnenie rozsudku krajského súdu je v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP, keďže krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením, ktoré formuloval okresný súd, a to je podľa názoru ústavného súdu presvedčivé a zrozumiteľné, a konanie nevykazuje znaky podstatných pochybení procesného charakteru. Navyše, krajský súd na zdôraznenie správnosti záverov okresného súdu, reagujúc na podstatné odvolacie námietky sťažovateľa, uviedol aj ďalšie dôvody, resp. podstatné dôvody okresného súdu zopakoval. Ústavný súd preto nevidí žiadny relevantný dôvod na prehodnocovanie záverov rozhodnutia krajského súdu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

33. V súvislosti s námietkou sťažovateľa, podľa ktorej krajský súd rovnako ako okresný súd pri rozhodovaní nezohľadnil nepriaznivú odpoveď organizmu na záťaž faktormi práce a pracovného prostredia, resp. skutočností a dôkazy tieto špecifiká preukazujúce, ústavný súd uvádza, že ich zohľadnenie, ako to uviedol samotný sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, umožňovalo až ustanovenie § 31 ods. 3 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení účinnom od 1. augusta 2014, t. j. záviselo od právneho posúdenia veci. Avšak sťažovateľ sa v rámci ním podaného dovolania – mimoriadneho opravného prostriedku proti rozsudku krajského súdu dovolacieho dôvodu podľa ustanovení § 421 ods. 1 v spojení s § 432 ods. 1 CSP, spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci, čo sa týka

nesprávnosti aplikácie § 31 ods. 3 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z., nedovoľával. Podľa názoru ústavného súdu preto pri právnom posúdení veci podľa ustanovení § 31 ods. 3 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení účinnom do 31. júla 2014, ktoré (právne posúdenie) z hľadiska namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru ústavnému prieskumu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je možné podrobiť (pozri uvedenú argumentáciu v bode A tejto ústavnej sťažnosti), v nezohľadnení skutočností a dôkazov preukazujúcich nepriaznivú odpoveď organizmu na záťaž faktormi práce a pracovného prostredia krajským súdom nie je možné vidieť znaky arbitrárnosti či svojvôle.

34. Napokon podľa názoru ústavného súdu okresný súd dal jasnú, zrozumiteľnú a vyčerpávajúcu odpoveď na všetky skutkovo, ako aj právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Okresný súd na základe vykonaného rozsiahleho dokazovania najmä na základe lekárskeho posudku Kliniky pracovného lekárstva Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach (príslušného špecializovaného pracoviska) z 27. mája 2015, ktorým u sťažovateľa nebola uznaná choroba z povolania, ako aj na závery znaleckého posudku č. 1/2015, ustálil, že keďže sťažovateľ v rozhodujúcom období nepracoval u žalovanej v podmienkach, za ktorých vzniká choroba z povolania – porucha sluchu, t. j. nebol počas celej osemhodinovej pracovnej zmeny vystavený hluku nad 85 decibelov, pričom charakter a priebeh ochorenia sťažovateľa – kombinovaná porucha sluchu s výraznými rozdielmi na pravom a ľavom uchu nepreukazujú ani príčinnú súvislosť medzi ochorením sťažovateľa a jeho pracovnými podmienkami, posúdiac vec podľa relevantných právnych ustanovení zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení účinnom v rozhodujúcom období, zákona o sociálnom poistení, zákona č. 355/2007 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v znení účinnom v rozhodujúcom období, právne uzavrel, že podmienky pre určenie choroby z povolania u sťažovateľa nie sú splnené, a preto žalobu zamietol.

35. Ako už bolo uvedené, právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval

na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (rozsudok vo veci Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire č. 303 – B).

36. V nadväznosti na sťažovateľom deklarovaný prejav nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie (odvolacieho) súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníkov konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný, aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

37. S odvolaním sa na tieto skutočnosti a právne závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu (vo vzťahu k námietke o nedostatku riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

K uzneseniu najvyššieho súdu

38. Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní.

39. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery

zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

40. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

41. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

42. Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uviedol:

«... 7. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017...). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti...

9. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f) CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017...). Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017...) Pokiaľ

„postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu – finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, nie je ním ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (I Cdo 18/2018...). Ústavný súd považuje tieto závery najvyššieho súdu za ústavne udržateľné (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018).

10. Žalobca vychádzajúc z obsahu dovolania vytyka odvolaciemu súdu nepresvedčivosť a nelogickosť jeho záverov. Pre prípad, že tým má na mysli nedostatočnú preskúmateľnosť dovolaním napadnutého rozsudku, najvyšší súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť tzv. „inú vadu konania“ zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.“. Toto stanovisko je naďalej aktuálne (I Cdo 228/2017...).

10.1. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, o ktoré ide napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

10.2. V posudzovanom prípade je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom zodpovedajúcim zákonu ...

11. Pokiaľ žalobca vytýka odvolaciemu súdu nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, najvyšší súd pripomína, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017...). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, I. ÚS 219/2019).

12. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje na to, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu...

13. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol...»

43. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

44. Právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť.

45. Pokiaľ sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nestotožňuje, ústavný súd

dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv.

46. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu podľa ustanovenia § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

47. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu